

УДК 339.13.021:332.72:631.11
JEL: C43; O13; Q13; Q15
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-12-154-161>

АНАЛІЗ СТАНУ РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

©2021 КОМЛЕВА М. А., ЧАЛА Т. Г.

УДК 339.13.021:332.72:631.11
JEL: C43; O13; Q13; Q15

Комлева М. А., Чала Т. Г. Аналіз стану ринку сільськогосподарських угідь у світі та в Україні

Мета статті полягає у: вивченні міжнародного досвіду використання індексів, що стосуються аграрних ринків; визначенні глобальних тенденцій вартості сільськогосподарських угідь в різних країнах світу; аналізі стану ринку сільськогосподарських угідь в Україні з моменту його відкриття. Визначено, що на міжнародному рівні розраховується низка індексів, які дозволяють отримати оцінку стану та тенденцій розвитку аграрних ринків. Серед них можна виділити Глобальний індекс сільського господарства *Indxx* (The *Indxx* Global Agriculture Index – IGA); індекс продовольчих цін ФАО (FAO Food Price Index – FFPI); Глобальний індекс сільськогосподарських угідь (Global Farmland Index), запропонований Savills. Визначено, що *Global Farmland Index Savills* розраховується за даними середньої вартості сільськогосподарських угідь/ріллі в доларах США за гектар на 15 ключових ринках сільськогосподарських угідь – Аргентини, Австралії, Бразилії, Великої Британії, Данії, Ірландії, Канади, Німеччини, Нової Зеландії, Польщі, Румунії, США, Угорщини, Уругваю та Франції. Базою для порівняння є значення 2002 р. (2002 = 100). Аналіз ринку землі сільськогосподарського призначення в 15 країнах показав, що найвищими ціни на землю є в Німеччині, Новій Зеландії, Ірландії, Великій Британії та Данії – понад 20 тис. дол. США за гектар. Найнижчі ціни на землю спостерігаються в країнах Південної Америки, а також в Угорщині та Румунії. При аналізі стану ринку сільськогосподарських угідь з моменту його відкриття 1 липня 2021 р. в Україні зазначено постійне зростання кількості земельних операцій, збільшення обсягів площі проданої землі та зниження середньозваженої вартості землі.

Ключові слова: глобальний індекс сільського господарства, глобальний індекс сільськогосподарських угідь, індекс продовольчих цін, ринок землі, сільськогосподарські угіддя.

Рис.: 5. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 23.

Комлева Марина Андріївна – магістрантка, економічний факультет Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: marynakomlieva000@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8635-4958>

Чала Тетяна Георгіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: t.g.chala@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7499-0308>

UDC 339.13.021:332.72:631.11
JEL: C43; O13; Q13; Q15

Komlieva M. A., Chala T. G. Analyzing the State of the Agricultural Land Market in the World and in Ukraine

The article is aimed at studying the international experience of using indices relating to agricultural markets; identifying global trends in the value of agricultural land in different world countries; analyzing the state of the agricultural land market in Ukraine since its opening. It is determined that at the international level a number of indices are being calculated, allowing to obtain assessments of both the state and the trends in the development of agricultural markets. Among them are The *Indxx* Global Agriculture Index (IGA); FAO Food Price Index (FFPI); Global Farmland Index offered by Savills. It is determined that the Global Farmland Index Savills is calculated according to the average cost of agricultural land/arable land in US dollars per hectare in 15 key agricultural land markets – Argentina, Australia, Brazil, Great Britain, Denmark, Ireland, Canada, Germany, New Zealand, Poland, Romania, USA, Hungary, Uruguay, and France. The basis for comparison are the value of the year of 2002 (2002 = 100). Analysis of the agricultural land market in 15 countries showed that the highest land prices are in Germany, New Zealand, Ireland, the United Kingdom and Denmark – more than 20 thousand USD per hectare. The lowest land prices are observed in South America, as well as in Hungary and Romania. When analyzing the state of the agricultural land market since its opening on July 1, 2021, Ukraine indicates a constant increase in the number of land operations, an increase in the volume of land sold and a decrease in the weighted average value of land.

Keywords: global agricultural index, global farmland index, food price index, land market, agricultural land.

Fig.: 5. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 23.

Komlieva Maryna A. – Graduate Student, Faculty of Economics of the V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: marynakomlieva000@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8635-4958>

Chala Tetyana G. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Statistics, Accounting and Auditing, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: t.g.chala@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7499-0308>

Важливість сільськогосподарських угідь з точки зору глобальної продовольчої й енергетичної безпеки, екологічної стійкості та економічного зростання підкреслюється тим, що цей клас активів

продовжує привертати значний інтерес науковців різних галузей знань.

Розвиток інфраструктури та зростання частки несільськогосподарських секторів економіки значно

прискорюють процес вилучення землі із сільськогосподарського використання. Це, своєю чергою, поступово обмежує площу земель сільськогосподарського призначення. Як наслідок, обмеженість оброблюваних та орних земель спричиняє зменшення обсягів виробництва продуктів харчування, що посилюється на фоні стрімкого приросту населення в деяких частинах світу.

Окрім того, протягом останніх років багато країн по всьому світу зіткнулися з екстремальними погодними явищами – від лісових пожеж в Австралії, повеней у Китаї та спеки в Європі. Зростаюча актуальність запобігання кліматичної кризи викликає підвищений інтерес до того, який саме внесок може зробити земля у вирішенні питань, пов'язаних зі зміною клімату.

Зазначені вище проблеми викликають необхідність регулярного аналізу й оцінювання земельних ресурсів і доводять актуальність дослідження ринку сільськогосподарських угідь на світовому та національному рівнях.

Питання, що стосуються теоретичних напрацювань та аналізу розвитку світового ринку сільськогосподарських угідь, розглядаються в роботах таких учених, як С. Балестрі та М. Маджоні (*S. Balestri, M. Maggioni*) [4], фахівців Hancock Natural Resource Group [7], Дж. Хан, М. Джіанг, Х. Лу, Х. Жанг (*J. Han, M. Jiang, X. Lu, X. Zhang*) [11], у звіті Food and Agriculture Organization of the United Nations [14], Г. Робінсон (*G. Robinson*) [19], М. Віджаябаскар, А. Менон (*M. Vijayabaskar, A. Menon*) [21].

Висвітленню проблем контрактного землеробства як способу розширення сільськогосподарських інвестицій шляхом інтеграції сільської бідноти, а не її витіснення шляхом великомасштабного придбання сільськогосподарських земель, присвячені праці Г. Мартіньєлло (*G. Martiniello*) [15] та Ч. Генод (*Ch. Genoud*) [8].

Поглибленню розуміння земельних відносин, що виходять за межі матеріальної цінності землі та є способом захисту національної культурної ідентичності, сприяють дослідження Б. Маккей, Г. Олівейра та Дж. Лью (*B. McKay, G. Oliveira, J. Liu*) [16].

Питанням узгодження інвестицій у сільськогосподарські угіддя з гендерною політикою та змінами клімату в окремих регіонах присвячені праці авторів: Е. Корбера, К. Хансбергер, К. Ваддханафуті (*E. Corbera, C. Hunsberger, C. Vaddhanaphuti*) [6], С. Парк і Б. Вайт (*C. M. Y. Park, B. White*) [17], Л. Шенбергер, Д. Холл, П. Вандергест (*L. Schoenberger, D. Hall, P. Vandergeest*) [20].

Незважаючи на значну кількість сучасних наукових розробок і досліджень у зазначеній сфері, наразі поза увагою науковців залишаються актуальні проблеми вивчення сучасного стану та тенденцій розвитку ринку сільськогосподарських угідь в Украї-

ні, який почав функціонувати у липні 2021 р. Зокрема, важливим є проведення індексного аналізу зміни цін у динаміці, територіальної диференціації цін, що дозволить проводити оцінювання стану ринку землі в Україні та прогнозувати основні тенденції його зміни.

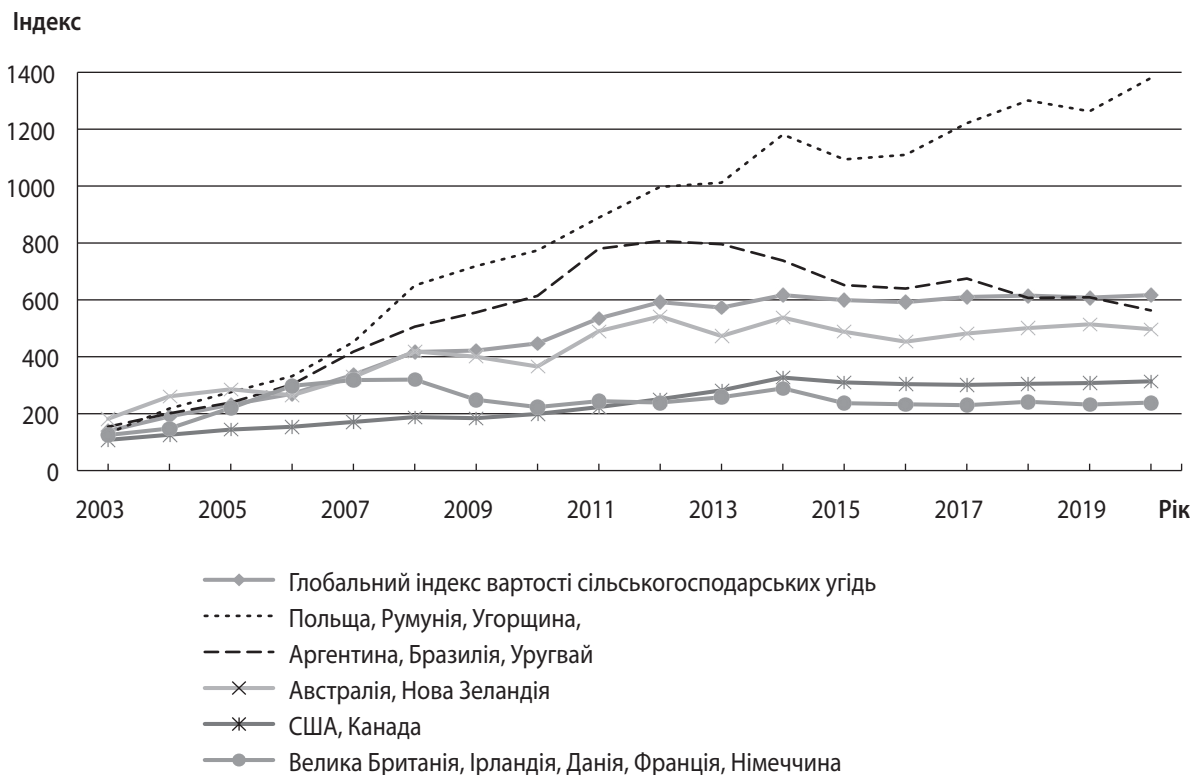
Метою даного дослідження є вивчення міжнародного досвіду використання індексів, що стосуються аграрних ринків, визначення глобальних тенденцій вартості сільськогосподарських угідь у різних країнах світу й аналіз стану ринку сільськогосподарських угідь з моменту його відкриття в Україні.

Науковцями світу розраховується низка індексів, які дозволяють отримати оцінку аграрних ринків. Серед них можна виділити Глобальний індекс сільського господарства *Indxx* (*The Indxx Global Agriculture Index – IGAI*), розроблений *Indxx* [12; 13], індекс продовольчих цін ФАО (*FAO Food Price Index – FFPI*), розроблений ФАО [18; 22] та Глобальний індекс сільськогосподарських угідь (*Global Farmland Index*), запропонований Savills [9; 10].

Глобальний індекс сільського господарства *Indxx* (*The Indxx Global Agriculture Index*) призначений для відстеження ефективності компаній, які прямо чи опосередковано займаються підвищенням продуктивності сільського господарства. Індекс враховує діяльність компаній, що використовують сільськогосподарські угіддя, та фірм, що виробляють хімікати та добрива, насіння, іригаційне обладнання та сільськогосподарську техніку. Індекс був протестований на історичних даних з 23 березня 2007 р., а дата початку розрахунків у реальному часі – 12 червня 2015 р. [12; 13]. *Indxx*, заснований у 2005 р., пропонує інноваційні рішення з управління інвестиціями, які варіюються від наскрізних рішень щодо індексації до індексних послуг і технологічних продуктів [12; 13].

Індекс продовольчих цін ФАО є щомісячним індикатором стану міжнародних продовольчих ринків, що вимірює зміну цін на кошик продовольчих товарів з часом у номінальному та реальному вираженні [18; 22]. Він розраховується як середнє значення п'яти індексів цін товарних груп, зважених за середніми частками експорту кожної з груп за 2014–2016 рр.: індексу цін на зернові, індексу цін на рослинну олію, індексу цін на молочну продукцію, індексу цін на м'ясо, індексу цін на цукор [18; 22].

Особливу увагу слід приділити вивченню особливостей розрахунку та використання Глобального індексу сільськогосподарських угідь Savills, що відстежує середню вартість сільськогосподарських/орних земель у всьому світі [9; 10]. Так, на його основі визначаються тенденції зміни цін у таких регіонах світу, як Центральна Європа, Східна Європа, Північна Америка, Південна Америка, Австралія та Нова Зеландія (*рис. 1*). Індекс розраховується за даними середньої вартості сільськогосподарських угідь/ріллі в доларах США за гектар з 15 ключових ринків

Рис. 1. Глобальний індекс сільськогосподарських угідь у 2002–2020 рр.

Джерело: побудовано за даними [5; 9; 10].

сільськогосподарських угідь – Аргентини, Австралії, Бразилії, Великої Британії, Данії, Ірландії, Канади, Німеччини, Нової Зеландії, Польщі, Румунії, США, Угорщини, Уругваю та Франції. Базою для порівняння є значення 2002 р. (2002 = 100).

Представлення цін на сільськогосподарські угіддя в доларах США за гектар дає потенційним інвесторам хорошу відправну точку для порівняльного аналізу. Це загальний знаменник, який відповідає валюті світових ринків. Однак на показники індексу в національній валюті впливають валютні курси. Крім того, слід відзначити, що використання середніх значень не повністю відображає те, що відбувається на місцевому чи регіональному рівні, оскільки значення можуть суттєво відрізнятись.

На рис. 1 видно, що глобальний індекс сільськогосподарських земель демонструє середній 10% річний приріст протягом останніх 18 років (2002–2020).

Падіння значення індексу у 2019 р. пояснюється значним впливом COVID-19 на економіку по всьому світу, у тому числі й на ринок сільськогосподарських угідь. Вагомими чинниками при розрахунку індексу у 2020 р. були зміни валютних курсів, оскільки країни боролися зі своїми кризами в галузі охорони здоров'я. Однак, незважаючи на це, протягом 2020 р. індекс зафіксував невелике зростання середньої світової вартості сільськогосподарських угідь на 0,2%, подолавши зниження, викликане пандемією (див. рис. 1).

У 2019 р. у національній валюті лише дві з проаналізованих країн продемонстрували падіння середньорічних показників: Ірландія та Данія (табл. 1).

Аналіз ринку землі сільськогосподарського призначення в 15 країнах показав, що найвищими ціни на землю є в Німеччині, Новій Зеландії, Ірландії, Великій Британії та Данії – понад 20 000 доларів США. Це викликано високим рівнем економічного розвитку даних країн, а також обмеженістю наявних оброблювальних та орних земель. Найнижчі ціни на землю спостерігаються в країнах Південної Америки, а також Угорщині та Румунії. Пояснюються такі значення достатньо слабкою позицією цих країн на світовій економічній арені.

На рис. 2 проведено порівняння Глобального індексу сільськогосподарських угідь з іншими індексами та цінами на первинні активи.

За результатами порівняння можна відмітити, що глобальні індекси зернових і харчових продуктів разом із Глобальним індексом сільськогосподарських угідь повідомляють про стабільне зростання. Однак важливість сільськогосподарських угідь з точки зору продовольчої й енергетичної безпеки та все більшої екологічної стійкості означає, що попит на сільськогосподарські землі продовжуватиметься.

Зростання населення розглядається як основний драйвер зростання попиту на продуктивність сільського господарства. Про це свідчать прогнози Світового банку, що ціни на продовольчі товари за-

Середня ціна сільськогосподарських угідь у 2019 р. у країнах світу, для яких розраховується глобальний індекс сільськогосподарських земель, та середньорічні темпи зміни цін

Країна	Середня ціна с/г угідь за га в 2019 р., дол. США	Середньорічний темп зміни ціни землі в дол. США за 10 років, %	Середньорічний темп зміни ціни землі в місцевій валюті за 10 років, %	Внесок сільського господарства у ВВП, %
Німеччина	29611	6,9	9,3	0,8
Нова Зеландія	25125	1,7	1,2	4,0
Ірландія	24907	-3,4	-1,3	0,9
Велика Британія	22996	2,2	4,3	0,6
Данія	22295	-4,4	-2,3	1,0
Польща	12237	8,4	10,7	2,1
США	10131	4,5	4,5	0,9
Франція	7301	0,5	2,8	1,6
Канада	6092	6,4	8,0	2,6
Австралія	6092	11,9	13,3	2,5
Румунія	6079	2,2	5,7	4,3
Аргентина	5558	1,9	31,9	6,1
Угорщина	5511	5,6	9,7	3,6
Бразилія	4183	-1,7	5,3	4,4
Уругвай	3342	3,7	8,5	5,6

Джерело: складено за даними [10; 23].

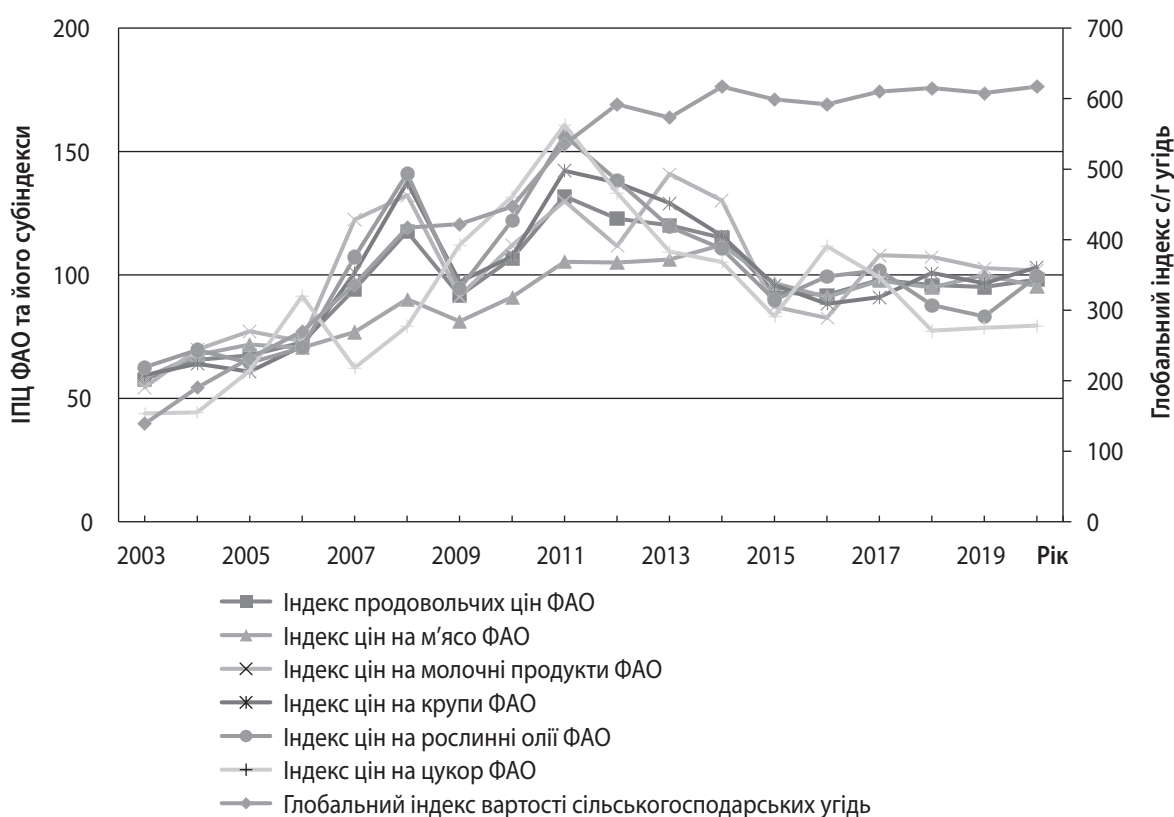

Рис. 2. Глобальний індекс сільськогосподарських угідь, індекс продовольчих цін (ІПЦ) ФАО та його субіндекси у 2002–2020 рр.

Джерело: побудовано за даними [9; 10; 22].

галом зростуть у реальному вимірі протягом наступного десятиліття, включаючи пшеницю (1%), ячмінь (12%), курятину (3%), тоді як ціни на яловичину впадуть на 13% [23].

Станом на 2019 р. площа сільськогосподарських угідь України на земельній карті Європи займає 19% території та складає 41,4 млн га [3]. Структурно більша частина з них знаходиться в приватній власності – 31 млн га, що створює умови для відкриття ринку землі. У березні 2020 р. український уряд проголосував за скасування мораторію, який протягом 18 років забороняв власникам продавати землю. Згідно із законодавством уряд мав понад рік на підготовку до змін, які набули чинності 1 липня 2021 р. [1; 2].

Аналізуючи стан ринку сільськогосподарських угідь з моменту його відкриття в Україні, можна побачити постійне зростання кількості земельних операцій (рис. 3). З них приблизно 19% становлять власне операції купівлі-продажу із середньою площею ділянки 3,62 га.

Своєю чергою, зростання кількості операцій пов'язане зі збільшенням обсягів площі проданої землі (рис. 4). Станом на грудень 2021 р. серед лідерів за площею ділянок купівлі-продажу в Україні були Харківська (13936,12 га), Херсонська (8052,71 га) та Дніпропетровська (6949,55 га) області.

З поступовим налагодженням механізму купівлі-продажу та збільшенням кількості операцій відбувалося зниження середньозваженої вартості на землю (рис. 5). У перший тиждень після відкриття ринку землі в Україні вартість 1 га перевищувала 60 000 грн, однак вже наприкінці липня значення показника впали до 35 000 грн.

Сьогодні громадяни України можуть придбати до 100 га, однак і досі залишається чинним закон, що забороняє купівлю земельних ділянок міжнародни-

ми гравцями. Оскільки в Україні знаходиться чверть світового «чорнозему», що має величезний потенціал для виробництва продуктів харчування, вплив цього закону на інвестиції в сектор сільського господарства буде уважно відстежуватися.

ВИСНОВКИ

Глобальний індекс сільськогосподарських угідь Savills демонструє довгострокову стабільність інвестування в сільськогосподарські угіддя на світових ринках, у той час як кліматична криза пропонує нові потоки доходу для землевласників і приваблює нові класи інвесторів.

Незважаючи на невизначеність, пов'язану з COVID-19, яка кидає виклик багатьом класам активів, перспективи для сільськогосподарських угідь залишаються позитивними.

Здатність землі допомагати вирішенню ряду нагальних проблем, які стоять перед суспільством, від подолання кризи біорізноманіття до поглинання вуглецю за допомогою управління ґрунтом, може підтримати майбутню вартість землі в Україні через різні потоки доходів і нові класи інвесторів, орієнтованих на цей сектор.

У подальших дослідженнях доцільно проаналізувати тенденції розвитку ринків поглинання вуглецю в ґрунті в усьому світі та в Україні, а також визначити відмінності різних національних схем, за допомогою яких намагаються вирішити проблеми на цьому ринку в різних країнах. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Огляд стану земельних відносин в Україні. Серпень 2021 / Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/zemlya/Land%20Review%20August%2020210828%20final.pdf>

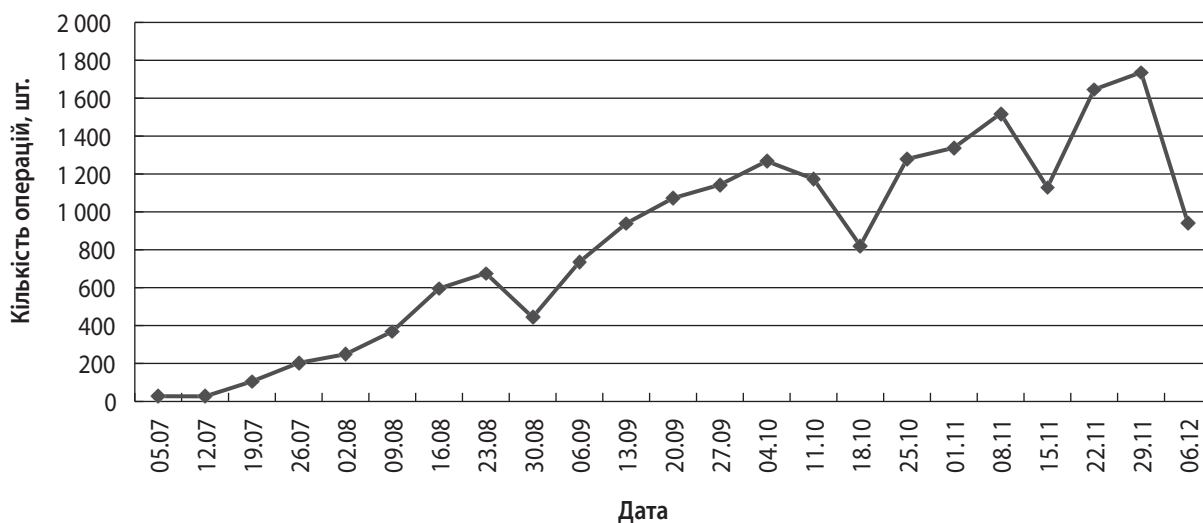

Рис. 3. Тижнева динаміка кількості земельних операцій в Україні з 01.07.2021 р. по 06.12.2021 р.

Джерело: побудовано за даними [2].

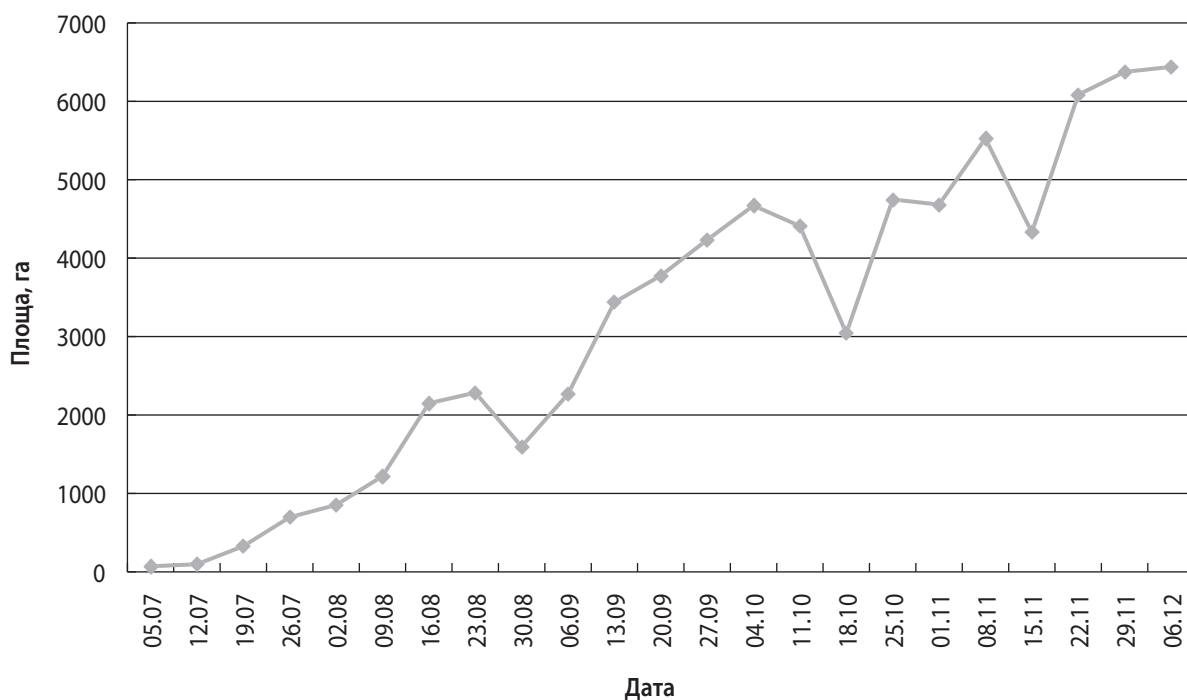

Рис. 4. Тижнева динаміка проданої площі землі в Україні з 01.07.2021 р. по 06.12.2021 р.

Джерело: побудовано за даними [2].

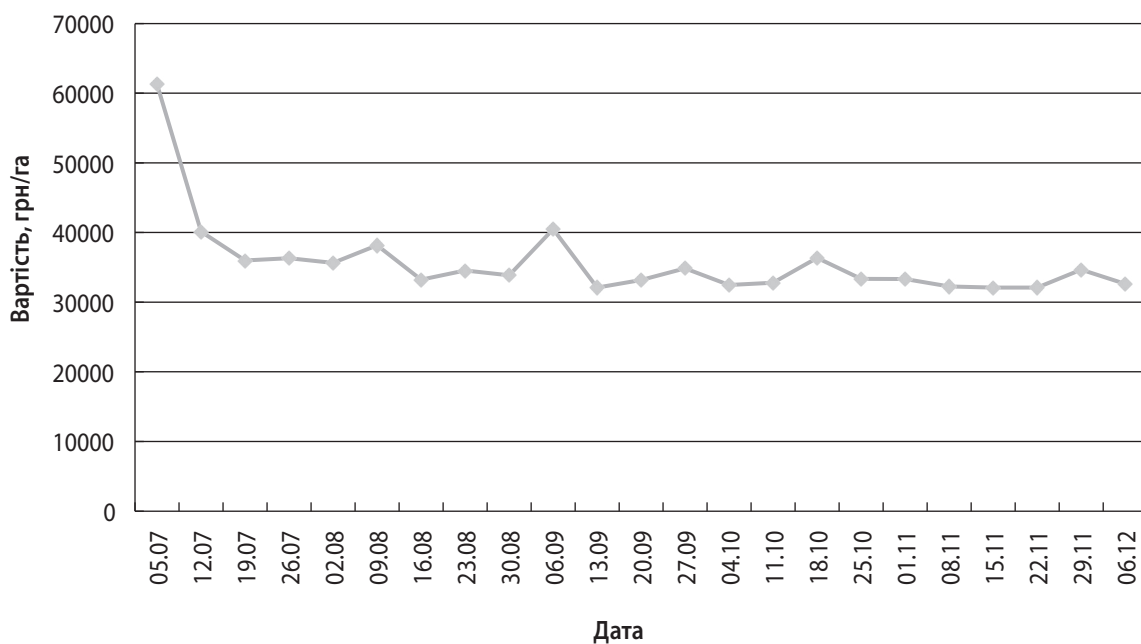

Рис. 5. Тижнева динаміка середньозваженої вартості землі в Україні з 01.07.2021 р. по 06.12.2021 р.

Джерело: побудовано за даними [2].

2. Ринок землі в Україні. Мапа земельних угод і цін на землю з 1 липня 2021 року. URL: https://agropolit.com/spetsproekty/892-rinok-zemli-v-ukrayini-mapa-zemelnih-ugod-i-tsin-na-zemlyu-z-1-lipnya-2021-roku?utm_source=kurkul&utm_medium=news
3. Статистичний збірник «Регіони України» 2019 : у 2 ч. Київ, 2019. Ч 2. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/12/zb_ru2ch2019.pdf
4. Balestri S., Maggioni M. A. This Land is my Land! Large-scale Land Acquisitions and Conflict Events in Sub-

Saharan Africa. *Defence and Peace Economics*. 2021. Vol. 32. Iss. 4. P. 427–450.

DOI: <https://doi.org/10.1080/10242694.2019.1647727>

5. Evance J. Bill Gates' farmland buying spree highlights investment appeal // *Financial Times*. 29.03.2021. URL: <https://www.ft.com/content/d158779e-368b-482b-9734-b06cf7fde382>
6. Corbera E., Hunsberger C., Vaddhanaphuti C. Climate change policies, land grabbing and conflict: Perspectives from Southeast Asia. *Canadian Journal of Deve-*

- lopment Studies*. 2017. Vol. 38. Iss. 3. P. 297–304.
DOI: <https://doi.org/10.1080/02255189.2017.1343413>
7. Farmland Investor Report. U. S. Farmland Returns Remained Challenged in 2020. URL: <https://hancockagriculture.com/wp-content/uploads/sites/3/HFI-Q4-2020-Farmland-investor.pdf>
  8. Genoud Ch. Access to Land and the Round Table on Sustainable Palm Oil in Colombia. *Globalizations*. 2021. Vol. 18. Iss. 3. P. 372–389.
DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2020.1716480>
  9. Global farmland value index / Savills. URL: <https://infogram.com/savills-global-farmland-index-1gx3pw4wdx4mgr>
  10. Global farmland value index. UK Rural – September 2020 / Savills. URL: <https://pdf.euro.savills.co.uk/uk/rural---other/spotlight-global-farmland-index---sep-2020.pdf>
  11. Han J., Jiang M., Zhang X., Lu X. Knowledge Mapping Analysis of Transnational Agricultural Land Investment Research. *Land*. 2021. Vol. 10. Iss. 12. Art. 1374.
DOI: <https://doi.org/10.3390/land10121374>
  12. Indxx . URL: <https://www.indxx.com>
  13. The Indxx Global Agriculture Index. URL: <https://www.indxx.com/indices/benchmark/indxx-global-agriculture-index-pr>
  14. The Future of Food and Agriculture. Alternative Pathways to 2050s / Food and Agriculture Organization. URL: <https://www.fao.org/3/i8429EN/i8429en.pdf>
  15. Martiniello G. Bitter sugarification: Sugar frontier and contract farming in Uganda. *Globalizations*. 2021. Vol. 18. Iss. 3. P. 355–371.
DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2020.1794564>
  16. McKay B. M., Oliveira G. de L. T., Liu J. Authoritarianism, populism, nationalism and resistance in the agrarian South. *Canadian Journal of Development Studies*. 2020. Vol. 41. Iss. 3. P. 347–362.
DOI: <https://doi.org/10.1080/02255189.2020.1814707>
  17. Park C. M. Y., White B. Gender and generation in Southeast Asian agro-commodity booms. *The Journal of Peasant Studies*. 2017. Vol. 44. Iss. 6. P. 1103–1110.
DOI: <https://doi.org/10.1080/03066150.2017.1393802>
  18. Revisions to the FAO Food Price Indices // FAO. URL: <https://www.fao.org/3/ca9509en/ca9509en.pdf#page=78>
  19. Robinson G. M. Globalization of agriculture. *Annual Review of Resource Economics*. 2018. Vol. 10. P. 133–160.
DOI: <https://doi.org/10.1146/annurev-resource-100517-023303>
  20. Schoenberger L., Hall D., Vandergeest P. What happened when the land grab came to Southeast Asia? *The Journal of Peasant Studies*. 2017. Vol. 44. Iss. 4. P. 697–725.
DOI: <https://doi.org/10.1080/03066150.2017.1331433>
  21. Vijayabaskar M., Menon A. Dispossession by neglect: Agricultural land sales in Southern India. *Journal of Agrarian Change*. 2018. Vol. 18. Iss. 3. P. 571–587.
DOI: <https://doi.org/10.1111/joac.12256>
  22. World Food Situation. FAO Food Price Index // FAO. URL: <https://www.fao.org/worldfoodsituation/food-pricesindex/en/>
  23. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/>

REFERENCES

- Balestri, S., and Maggioni, M. A. "This Land is my Land! Large-scale Land Acquisitions and Conflict Events in Sub-Saharan Africa". *Defence and Peace Economics*, vol. 32, no. 4 (2021): 427–450.
DOI: <https://doi.org/10.1080/10242694.2019.1647727>
- Corbera, E., Hunsberger, C., and Vaddhanaphuti, C. "Climate change policies, land grabbing and conflict: Perspectives from Southeast Asia". *Canadian Journal of Development Studies*, vol. 38, no. 3 (2017): 297–304.
DOI: <https://doi.org/10.1080/02255189.2017.1343413>
- Evanse, J. "Bill Gates' farmland buying spree highlights investment appeal". *Financial Times*. March 29, 2021. <https://www.ft.com/content/d158779e-368b-482b-9734-b06cf7fde382>
- "Farmland Investor Report. U. S. Farmland Returns Remained Challenged in 2020". <https://hancockagriculture.com/wp-content/uploads/sites/3/HFI-Q4-2020-Farmland-investor.pdf>
- "Global farmland value index. UK Rural - September 2020". Savills. <https://pdf.euro.savills.co.uk/uk/rural---other/spotlight-global-farmland-index---sep-2020.pdf>
- "Global farmland value index". Savills. <https://infogram.com/savills-global-farmland-index-1gx3pw4wdx4mgr>
- Genoud, Ch. "Access to Land and the Round Table on Sustainable Palm Oil in Colombia". *Globalizations*, vol. 18, no. 3 (2021): 372–389.
DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2020.1716480>
- Han, J. et al. "Knowledge Mapping Analysis of Transnational Agricultural Land Investment Research". *Land*, art. 1374, vol. 10, no. 12 (2021).
DOI: <https://doi.org/10.3390/land10121374>
- Indxx. <https://www.indxx.com>
- Martiniello, G. "Bitter sugarification: Sugar frontier and contract farming in Uganda". *Globalizations*, vol. 18, no. 3 (2021): 355–371.
DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2020.1794564>
- McKay, B. M., Oliveira, G. de L. T., and Liu, J. "Authoritarianism, populism, nationalism and resistance in the agrarian South". *Canadian Journal of Development Studies*, vol. 41, no. 3 (2020): 347–362.
DOI: <https://doi.org/10.1080/02255189.2020.1814707>
- "Ohliad stanu zemelnykh vidnosyn v Ukraini. Serpen 2021" [Review of the State of Land Relations in Ukraine. August 2021]. *Ministerstvo aharnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy*. <https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/zemlya/Land%20Review%20August%2020210828%20final.pdf>
- Park, C. M. Y., and White, B. "Gender and generation in Southeast Asian agro-commodity booms". *The Journal of Peasant Studies*, vol. 44, no. 6 (2017): 1103–1110.
DOI: <https://doi.org/10.1080/03066150.2017.1393802>
- "Revisions to the FAO Food Price Indices". FAO. <https://www.fao.org/3/ca9509en/ca9509en.pdf#page=78>
- "Rynek zemli v Ukraini. Mapa zemelnykh uгод i tsin na zemliu z 1 lypnia 2021 roku" [Land Market in Ukraine. Map of Land Agreements and Land Prices from July 1, 2021]. <https://agropolit.com/spetsproekty/892-rinok-zemli-v-ukrayini-mapa-zemelnih-ugod-i-tsin-na-zem>

lyu-z-1-lipnya-2021-roku?utm_source=kurkul&utm_medium=news
Robinson, G. M. "Globalization of agriculture". *Annual Review of Resource Economics*, vol. 10 (2018): 133-160.
DOI: <https://doi.org/10.1146/annurev-resource-100517-023303>
"Statystychnyi zbirnyk «Rehiony Ukrainy» 2019" [Statistical Collection "Regions of Ukraine" 2019], part 2. Kyiv, 2019. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/12/zb_ru2ch2019.pdf
Schoenberger, L., Hall, D., and Vandergeest, P. "What happened when the land grab came to Southeast Asia?" *The Journal of Peasant Studies*, vol. 44, no. 4 (2017): 697-725.
DOI: <https://doi.org/10.1080/03066150.2017.1331433>

"The Future of Food and Agriculture. Alternative Pathways to 2050s". Food and Agriculture Organization. <https://www.fao.org/3/I8429EN/i8429en.pdf>
"The Indxx Global Agriculture Index". <https://www.indxx.com/indices/benchmark/indxx-global-agriculture-index-pr>
Vijayabaskar, M., and Menon, A. "Dispossession by neglect: Agricultural land sales in Southern Indian". *Journal of Agrarian Change*, vol. 18, no. 3 (2018): 571-587.
DOI: <https://doi.org/10.1111/joac.12256>
"World Bank Open Data". <https://data.worldbank.org/>
"World Food Situation. FAO Food Price Index". FAO. <https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/>

УДК 311.21:[316.347-053.6]:2

JEL: C43; C46; Z12

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-12-161-170>

СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПОГЛЯДІВ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

©2021 ОДАРЮК В. М., ЧАЛА Т. Г., ПАРФЕНЦЕВА Н. О.

УДК 311.21:[316.347-053.6]:2

JEL: C43; C46; Z12

Одарюк В. М., Чала Т. Г., Парфенцева Н. О. Статистичне дослідження релігійних поглядів молоді в Україні та світі

Мета статті полягає у визначенні сучасних тенденцій зміни релігійних поглядів молоді за обраними країнами світу, а також в аналізі поглядів серед студентської молоді України на основі проведеного анкетування. Визначено, що у світових масштабах відбуваються значні зміни у структурі віруючих і в розподілі населення країн за віруваннями. Велика кількість як дорослих, так і представників молоді відмовляється від релігійності. Така тенденція спостерігається в Америці та багатьох країнах Європи. Особливо серед молоді стає популярним бути атеїстом. Зниження рівня релігійності також означає зниження частоти відвідування релігійних закладів і молитви. З іншого боку, залишаються країни з дуже високим рівнем віруючих. Це, передусім, такі релігійні центри, як Італія та Ізраїль. Прогнозується, що коефіцієнт фертильності жінок різних релігій і віковий розподіл релігійних груп зазнають кардинальних змін. Збільшення рівня народжуваності серед мусульман призведе до того, що кількість мусульман у світі уже через 30 років наблизиться до кількості християн. При цьому кількість прихильників інших релігій почне скорочуватись, а їх середній вік стрімко зростатиме. Аналіз, проведений у ході дослідження поглядів студентської молоді України, показав, що більшість з них є віруючими та православними. При цьому стають популярними релігії та культури, які були популяризовані фільмами та серіалами. Було визначено, що більшість батьків студентів також є віруючими та православними. При цьому кількість віруючих батьків більша за кількість віруючих студентів. Визначено, що більшість студентів обирають релігію обох батьків, що вказує на суттєвий вплив батьків на релігійні погляди студентів. Встановлено, що віруючі студенти мають менше шкідливих звичок, а також вони набагато частіше беруть участь у благодійних проєктах і заходах.

Ключові слова: аналіз, вибіркові обстеження, молодь, коефіцієнт фертильності, мультирелігійність, релігія, розподіл, студенти, тенденції.

Рис.: 10. **Бібл.:** 17.

Одарюк Вадим Максимович – студент, кафедра управління і адміністрування, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: xa12850620@student.karazin.ua

Чала Тетяна Георгіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: t.g.chala@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7499-0308>

Парфенцева Неля Олексіївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри статистики, Національна академія статистики, обліку та аудиту (вул. Підгірна, 1, Київ, 04107, Україна)

E-mail: naparfen@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2768-8100>

UDC 311.21:[316.347-053.6]:2

JEL: C43; C46; Z12

Odariuk V. M., Chala T. G., Parfentseva N. O. A Statistical Research of Religious Views of Young People in Ukraine and the Rest of the World

The purpose of the article is to determine the current tendencies in the change of religious views of young people by selected countries of the world, as well as to analyze such views among the student youth of Ukraine on the basis of the carried out survey. It is defined that on a global scale there are significant changes in the structure of believers and in the distribution of the population of countries according to beliefs. A large number of both adults and young people refuse religiosity. This tendency is observed in America and many European countries. Especially among young people it becomes popular to be an atheist. The decrease in religiosity also means a decrease in the frequency of visits to religious institutions and practicing prayers. On the other hand, there are countries with a very high level of believers. These are, first of all, religious centers such as Italy and Israel. It is prognosticated that the fertility rate of women of different religions and the age distribution of religious groups will undergo radical changes. The increase in the birth rate among Muslims will lead to the fact that the number